

У С Т А В
НА
НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „НАРОДНО СЪЗНАНИЕ 1897”
СЕЛО БРЕНИЦА, ОБЛАСТ ПЛЕВЕН

/приет на годишно събрание 1996г., изменен и допълнен 2010г./

ГЛАВА ПЪРВА. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ.

Чл.1. Читалището е самостоятелно, независимо, самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение на населеното ни място с. Бреница. То е изградено и работи върху принципите на демократизма, доброволността и автономията. Читалището изпълнява и държавни културно просветни задачи.

Чл.2. Читалището е независима, не политическа организация. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.3. Читалището работи в тясно взаимодействие с учебните заведения, други културни институти, обществени и други организации и сдружения, които извършват културно-просветна работа.

Чл.4. Читалището може да се сдружава с други читалища на местно и национално равнище за защита на своите интереси, за провеждане на съвместни дейности и инициативи.

Чл.5. Читалището е юридическо лице с нестопанска цел. То се представлява от Председателя или от упълномощено от читалищното настоятелство лице.

ГЛАВА ВТОРА. ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ.

Чл.6. Целта на нашето читалище е да задоволява потребностите на хората, свързани със:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност на населеното ни място и свободното време на хората;
2. Запазване, обогатяване и развитие на обичаите и традициите на българския народ;
3. Разширяване на знанията на хората и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;

4. Възпитаване в дух на демократизъм, родолюбие и общочовешка нравственост, утвърждаване на национално самосъзнание;
5. Създаване на условия за развитие и изява на творческите способности на младото поколение;
6. /нова 2010г./ осигуряване на достъп до информация.

Чл.7. За постигане на целите си читалището извършва основни дейности, като:

1. Поддържа общодостъпни библиотека и читалня с богат книжен фонд;
2. Организира школи, кръжоци, клубове, курсове по изкуствата и за изучаване на чужди езици, кинопрожекции, празненства, концерти и чествания, празници и ритуали;
3. Събира и разпространява знания за родния край и населеното ни място;
4. Създава и съхранява музейни сбирки;
5. Издава различни печатни материали;
6. /нова 2010г./ предоставя компютърни и интернет услуги;
7. /нова 2010г./ развива и подпомага любителското художествено творчество;
8. Извършва и други допълнителни дейности, подпомагащи изпълнението на основните ни функции, с изключение на използването на читалището за клубове с политически цели, за обсебване от религиозни секти и други дейности, противоречащи на добрите ни намерения, на националното ни самосъзнание и традиции.

Чл.8. /нов 2010г./ Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано имущество възмездно или бѣвъзмездно:

1. За хазартни игри или нощни заведения;
2. За дейност на нерегистрирани по Закона за вероизповеданията религиозни общности и юридически лица с нестопанска цел на такива общности;
3. За ползване от политически партии и организации;
4. На председателя, секретаря, членовете на настоятелството или проверителната комисия и на членовете на техните семейства.

Чл.8а./нов 2010г./ /1/. Читалището може да се сдружава за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи, съгласно Закона за народните читалища.

/2/. Читалището се подпомага и подкрепя от Министерството на културата чрез предоставяне на методическа помощ, финансова подкрепа, обявяване проектите от международни дарителски програми.

/3/. Читалището е член на Съюза на народните читалища, който съдейства за постигане на целите на читалището, защитава неговите интереси и го представлява пред държавни и общински органи.

ГЛАВА ТРЕТА. ЧЛЕНСТВО.

Чл.9./1/. Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/2/.Индивидуалните членове са български граждани. Те биват действителни и спомагателни:

1. Действителните членове са лица, навършили 18 години, които участват в дейността на читалището, плащат определения по устава членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;
2. Спомагателните членове са лица до 18 години, които участват в дейността на читалището, плащат определения по устава членски внос и имат право да избират и да бъдат избирани;

/3/.Колективните членове съдействат за осъществяване целите на читалището, подпомагат дейностите му, поддържането и обогатяването на материалната база. Те имат право на един глас. Колективни членове могат да бъдат:

1. Професионални организации;
2. Стопански организации;
3. Търговски дружества;
4. Кооперации и сдружения;
5. Културно-просветни и любителски клубове;
6. Творчески колективи;

/4/. Почетните членове са български или чужди граждани с изключителни заслуги към читалището.

Чл.10. Действителните и почетните членове на читалището имат право:

1. Да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището;
2. Да вземат участие в обсъждането на всички въпроси, отнасящи се до дейността на читалището;
3. Да получават информация за работата на читалището от ръководните органи на читалището.

Чл.11. Всички членове ползват с предимство базата на читалището.

Чл.12. Членовете на читалището са длъжни:

1. Да спазват устава;
2. Да плащат определения членски внос;
3. Да пазят и обогатяват читалищното имущество.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА. УПРАВЛЕНИЕ.

Чл.13. Органи за самоуправление на читалището са:

1. Общото събрание;
2. Настоятелството;
3. Проверителната комисия;

Чл.14.Върховен орган на читалището е общото събрание, което се състои от всички членове на читалището, имащи право на глас.

Чл.15. Общото събрание има следните правомощия:

1. Изменя и допълва устава;

2. Избира и освобождава членовете на настоятелството, проверителната комисия и Председателя;
3. Приема вътрешни актове, необходими за организацията на дейността на читалището;
4. Изключва членове на читалището;
5. Приема основни насоки на дейността на читалището;
6. Взема решение за членуване или за прекратяване на членството в читалищно сдружение;
7. Приема бюджета на читалището;
8. Приема годишния отчет;
9. определя размера на членския внос;
10. отменя решения за откриване на филиали на читалището след съгласуване с общината;
11. взема решения за откриване на филиали на читалището след съгласуване с общината;
12. взема решение за прекратяване на читалището;
13. взема решение за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни читалищни членове.

Чл.16. Решенията на общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.

Чл.17. /нов 2010г./ /1/. Редовно общо събрание на читалището се свиква от настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно общо събрание може да бъде свикано по решение на настоятелството, по искане на проверителната комисия или на една трета от членовете на читалището с право на глас. При отказ на настоятелството проверителната комисия или една трета от членовете на читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

/2/. Поканата за събрание трябва да съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от седем дни преди датата на провеждането. В същия срок на вратата на читалището и на други общодостъпни места в Общината трябва да бъде залепена поканата за събрание.

/3/. Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

/4/. Решенията по чл.15 т.1, т.10, т.11 и т.12 се вземат с мнозинство най-малко две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите членове.

/5/. Две трети от членовете на общото събрание на читалището могат да предявят иск пред окръжния съд по седалището на читалището за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона или устава. Искът се предявява в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

/6/. Прокурорът може да иска от окръжния съд по седалището на читалището да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона или устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.18./1/. Ръководен орган на читалището между общите събрания е настоятелството, което се състои от седем членове и се избира за срок до три години. Членовете на настоятелството не могат да имат роднинска връзка по права и съребрена линия до четвърта степен.

/2/. Настоятелството провежда своите заседания най-малко един път на тримесечие и работи при пълна гласност. Заседанията са редовни, когато на тях присъстват повече от половината от членовете на настоятелството. Член на настоятелството, който не се яви на три поредни заседания се самоизключва от състава на настоятелството. На негово място се избира лице по предложение на настоятелството.

/3/. Настоятелството взема решение с обикновено мнозинство, т.е. повече от половината от присъстващите.

/4/. Настоятелството има председател, заместник председател, секретар и членове.

/5/. Настоятелството може да изгражда помощни комисии и работни групи по отделни проблеми и направления на дейност.

Чл.19. Настоятелството има следните правомощия и задължения:

1. Свиква общото събрание;
2. Осигурява изпълнението на решенията на общото събрание;
3. Подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището и утвърждава щата му;
4. Подготвя и внася в общото събрание отчет за дейността на читалището;
5. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика;
6. Взема решения и сключва договори от името на читалището с физически и юридически лица;
7. Взема решения за морално и материално стимулиране на работещите в читалището;
8. Внася предложения в Кметството и на общинско ниво за строителство, реконструкция, модернизация, поддържане, ремонт и обзавеждане на сградата, за създаване на материални, финансови и кадрови условия за развитие на дейностите;
9. Взема решения за откриване на помощни дейности;

10. Решава въпросите за откриване и закриване на самодейни колективи, школи, клубове и други форми на работа;

11. Приема правилник за вътрешния ред на читалището.

Чл.20./1/.Председателят на читалището е член на настоятелството и се избира от общото събрание за срок до три години.

/2/.Председателят:

1. Организира и ръководи дейността на читалището между заседанията на настоятелството, съобразно закона, устава и решенията на общото събрание;
2. Контролира работата на служителите;
3. Представява читалището;
4. Свиква и ръководи заседанията на настоятелството и председателства общото събрание;
5. Отчита дейността си пред настоятелството;
6. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите съобразно бюджета на читалището и въз основа на решенията на настоятелството.

Чл.21./нов 2010г./1/.Секретарят на читалището:

1. Организира изпълнението на решенията на настоятелството, включително решенията за изпълнението на бюджета;
2. Организира текущата основна и допълнителна дейност;
3. Отговаря за работата на щатния и хонорувания персонал;
4. Представява читалището заедно и поотделно с председателя.

/2/.Секретарят не може да е в роднински връзки с членовете на настоятелството и на проверителната комисия по права и сребрена линия до четвърта степен, както и да бъде съпруг или съпруга на председателя на читалището.

Чл.22./1/.Проверителната комисия се състои от трима членове, избрани за срок до три години.

/2/.Членовете на проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с читалището или са роднини на членовете на настоятелството, на председателя или секретаря, по права линия, съпрузи, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/3/.Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на настоятелството и Председателя и секретаря на читалището по спазване на закона, устава и решенията на общото събрание; извършва текущи и годишни проверки за законосъобразното изразходване на парични средства и стоково материални ценности, както и използването и поддържането на материално-техническата база на читалището.

/4/.Документите от ревизиите се предоставят на настоятелството. При констатирани нарушения проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището, а при данни за извършено престъпление и органите на прокуратурата.

Чл.23./нов 2010г./ /1/.Не могат да бъдат избирани за членове на настоятелството и проверителната комисия и за секретари лица, които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

/2/.Членовете на настоятелството, включително Председателя и секретаря, подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

ГЛАВА ПЕТА. ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ.

Чл.24.Имуществото на читалището се състои от собствена сграда и обзавеждане, от собствени земеделски имоти, а също така и от имоти и вещи, придобити чрез дарения и завещания.

Чл.25./1/.Читалището набира средства от:

1. Членски внос;
2. Културно-просветна и информационна дейност, субсидии от държавния и общинския бюджет;
3. Наеми от движимо и недвижимо имущество;
4. Дарения и завещания;
5. Платени услуги;
6. Такси за участие в курсове, школи, кръжоци и други форми на обучение, организирани от читалището или съвместно с други организации;
7. Други приходи;

/2/.При недостиг на средства за ремонта и поддръжката на читалищната сграда средствата се осигуряват от общинския съвет.

/3./нова 2010г./Читалището не може да отчуждава недвижими вещи и да учредява ипотека върху тях. Движими вещи могат да бъдат отчуждавани, залагани, бракувани или заменени с по-доброкачествени само по решение на настоятелството.

/4./нова 2010г./Недвижимо и движимо имущество, собственост на читалището, както и приходите от него не подлежат на принудително изпълнение, освен за вземания, произтичащи от трудови правоотношения.

Чл.26./1/.Разходите не бива да надвишават приходите.

/2/.Оформянето на оправдателните документи и отчитането на разходите се извършва по установения ред.

Чл.27./1/.Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание.

/2./нова 2010г./Отчетът за изразходваните от бюджета средства се предоставя в Община гр. Кнежа.

/3./нова 2010г./Председателят на читалището внася в Общината ежегодно в срок до 10 ноември предложения за дейността на читалището приз следващата година. Внесените предложения, които се приемат от Общински съвет се оформят в годишна програма за

развитие на читалищната дейност в Общината. Читалището изпълнява приетата програма въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с Кмета на Общината.

/4./нова 2010г./Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред Кмета на Общината и Общинския съвет за осъществяваните читалищни дейности в изпълнение на програмата и за изразходваните от бюджета средства.

ГЛАВА ШЕСТА. ПРЕКРАТЯВАНЕ.

Чл.28./нов 2010г./1/. Читалището може да бъде прекратено по решение на общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. Дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището;
3. Е налице трайна невъзможност читалището да действа;
4. Не е учредено по законния ред;
5. Е обявено в несъстоятелност.

/2/. Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл.29./нов 2010г./За всички неуредени въпроси и неизяснени случаи в този устав се прилага Закона за юридическите лица с нестопанска цел и Закона за народните читалища.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.

§1. Читалището ни има кръгъл печат с надпис: Народно читалище „Народно съзнание 1897” с. Бреница, обл. Плевен в окръжност и в средата разтворена книга и перо.

§2. Официален празник на читалището е 24 май – ден на св. Св. Кирил и Методий, на славянската писменост, на българската просвета и култура.

Този устав е приет на общото събрание, проведено на 25.03.2010г.